

**Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore**

OLIMPIJADA ZNANJA 2017.

**Zadaci iz HEMIJE
za II razred srednje škole**

Uputstvo za takmičare:

- Predviđeno vrijeme izrade testa je 120 minuta.
- Odgovori se moraju pisati isključivo plavom ili crnom hemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom ili hemijskom koja se može brisati neće se uzimati u obzir pri bodovanju, kao ni odgovori koji nijesu čitko i jasno napisani.
- Dozvoljena je upotreba kalkulatora (digitrona), dok nije dopuštena upotreba tablice Periodnog sistema elemenata.
- Za vrijeme rada nije dopuštena upotreba mobilnih telefona, niti napuštanje prostorije u kojoj se odžava takmičenje.

Želimo Vam uspješan rad!

Šifra takmičara:

Komisija:

MAKSIMALAN BROJ POENA	BROJ OSTVARENIH POENA TAKMIČARA:
100	

Podgorica, 06. maj 2017.

- 1.** Izračunati pH rastvora dobijenog miješanjem $30,0 \text{ cm}^3$ rastvora H_2SO_4 , koncentracije $0,12 \text{ mol/dm}^3$, sa $40,0 \text{ cm}^3$ rastvora NaOH , koncentracije $0,31 \text{ mol/dm}^3$.
Temperatura rastvora je 25°C . Pretpostaviti da je za oba elektrolita $\alpha = 1$.

(10)

- 2.** Izračunati zapreminu vode koju treba dodati u 50 cm^3 rastvora jedne vrlo slabe monoprotonske kiseline, koncentracije $0,20 \text{ mol/dm}^3$, da bi joj se stepen disocijacije udvostručio (pri konstantnoj temperaturi).

(10)

- 3.** Za neutralizaciju 10 g smješe NaOH i Ca(OH)_2 utrošeno je 47,936 g 20%-tnog rastvora hloridne kiseline. Izračunati sastav smješe. $\text{Ar}(\text{Ca}) = 40$, $\text{Ar}(\text{O}) = 16$, $\text{Ar}(\text{Na}) = 23$, $\text{Ar}(\text{H}) = 1$.

(10)

- 4.** U svakom od sledećih primjera odrediti (zaokružiti) česticu koja ima veću vrijednost za osobinu koja je navedena u zadatku:

- a) Broj nespareni elektrona: Fe^{2+} ili Fe^{3+} ($Z(\text{Fe}) = 26$);
- b) Jonski radijus: Al^{3+} ili Na^+
- c) Oksidacijsko djelovanje: Cl_2 ili Br_2
- d) pH vodenog rastvora: Na_2CO_3 ili NH_4Cl ?

(10)

5. Divalentni joni gvožđa se kvantitativno određuju titracijom vodenim rastvorom kalijum-permanganata u kiselj sredini. $A_r(\text{Fe}) = 55,85$.

a) Napisati i uravnotežiti jednačinu te reakcije

b) Reakcijom 2 g legure bakra i gvožđa potroši se 110 ml rastvora kalijum-permanganata koncentracije $0,02 \text{ mol/dm}^3$. Koliki je maseni udio divalentnog gvožđa u leguri?

(10)

6. Izračunati:

a) koncentraciju rastvora HCl čiji je $\text{pH} = 4$ (rastvor A)

b) koncentraciju rastvora sirćetne kiseline čiji je $\text{pH} = 4$ (rastvor B).

$$(K_a(\text{HAc}) = 1,8 \cdot 10^{-5})$$

c) pH smješe jednake zapremine rastvora A i rastvora NaOH čiji je $\text{pOH} = 4$.

(10)

- 7.** Izračunati procenat nečistoća u uzorku natrijum-hlorida mase 0.2279 g, ako je za reakciju sa srebro -nitratom ($c = 0.1233 \text{ mol/dm}^3$) utrošeno 31.45 cm^3 tog rastvora.
 $A_r(\text{Na}) = 23$; $A_r(\text{Cl}) = 35.5$.

(10)

- 8.** Kolika je prolazna tvrdoća vode izražena u njemačkim stepenima, ako je za titraciju uzorka vode od 100 cm^3 utrošeno 4.2 cm^3 hloridne kiseline, koncentracije 0.102 mol/dm^3 ?
 $A_r(\text{H}) = 1$, $A_r(\text{Ca}) = 40$, $A_r(\text{O}) = 16$.

(10)

- 9.** Koliko mola azot(II) -oksida se dobije pri termičkom razlaganju 2 mol amonijum-dihromata? Kao proizvodi nastaju: azot(II)-oksid, amonijak, hrom(III)-oksid i voda. Napisati jednačinu reakcije.

(8)

- 10.** U reakciji: $\text{NH}_4^+ (\text{aq}) + \text{H}_2\text{O} (\text{l}) \rightarrow \text{NH}_3 (\text{aq}) + \text{H}_3\text{O}^+ (\text{aq})$, voda se ponaša kao (*zaokružiti tačan odgovor*):

a) kiselina,   b) oksidans,   c) baza,   d) reducent

(2)

- 11.** Ravnotežna reakcija: $\text{A} (\text{g}) + \text{B} (\text{g}) \rightleftharpoons \text{C} (\text{g})$, ima vrijednost koncentracijske konstante $K_c = 0,877$. Odrediti za koje vrijednosti molarne koncentracije B imamo da je $[\text{A}] = [\text{C}]$.

(10)